

294387

Fig 26

I Mag. St. Dr.

2
T
:
A
:
2
:
1

294387

•••+•••

I Wiek Śmiercią skrocony ^{2.}

N A I A S N I E Y S Z E G O

A L E X A N D R A
C A R O Ł A,

Polskiego, y Szwedzkiego,

Syabeta, wstąpiła do korony

K R O L E W I C A.

Margareta, za króla szwedzkiego

Przez

brodź, mego króla szwedzkiego
Syomona, króla szwedzkiego
Wielebnego X. IAKUBA OSTROWSKIEGO,

Kanonika Krakowskiego,

Przy pogrzebie z żalem ogłoszony.

W Roku Pańskim, M. DC. XXXV. Dnia

Lutego VII.

W K R A K O W I E,

W Druk: Andrzeia Piotrkowczyka/ J. K. M.

Typographa.

664

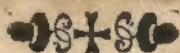

994387

IV.

NAIĄSNIERSZEMU
IANOWI KAZIMIRZOWI,
Polskiemu y Szwedskiemu
KROLEWICOWI,

Pánu swemu Miłościwemu.

514. 100

*Atobne Kazanie Wielebnego X. Jakubá
Ostrowskiego, Kánoniká Krákovskiego,
nád Grobem Naiąsnięszego Krolewicá
ALEXANDRA CAROLA, do rak W.
K. M. oddáie. A to návlżenie żalu, którym śmierć
Dom Krolewski dopiero w rozmaite Tryumphyy po-
ciechy bogáty: Serce W. K. M. dopiero do powin-
ney á Bráterskiej Miłości zwyczajne nápełnitá. Ták
ábowiem lekárstwem Duchownym bydz może, kie-
dy w oczách y w vsách W. K. M. stána słowá, ktore
Duch święty o śmierci Syná Krolewskiego, przez wstá
Káptáńskie mowić roszakat; kiedy krotkość wieku ie-
go docześniego, wiecznym życiem nágradzona bydz,*

A 2

W. K.

Przemowa.

W. K. M. poznaś. Gdyż nie inaczey nadzieia Ká-
tholicka, tylko pobożnie żyjącym ná świecie; Koronę
Wieczności z miłosierdzia Bożego náznáczóna w nie-
bie obiecuie. Przyimiże W. K. M. niebytności swey
przy ostatniem Brátá swego posłudze; takowa odemnie
pócieche, á do dálšych ábyś W. K. M. przezrożne y
odważne dla Bogá Wiáry świętety, dla Oyczyzny dzie-
ła y roboty przy długich látách, przy šczęśliwym á nie-
odmiennym zdrowiu postępował, Páná Bogá prośić,
nie przestáne iáko

W. K. M. Páná mego Miłosćiwego

Najšly Slugá y niegodny Káptan,

Iuŝ Słonikomŝki,
Proboŝcz Sadecki.

K A Z A N I E

Pogrzebowe.

Oświadczonea rzecz **U.** że równe są
 łzy z oczu wyćiskania : ale wielkie
 tak serce krepuje / że ledwie wzdychania
 dopuszczają. Dawid Król usłysawszy
 o śmierci / wprowadzić syna / ale bezbożnego / iako
 (w równiejszym żalu) płakał często powtarzając :
Synu mój Absolon, ktożby mi to zjednał abym umarł 1. Reg: 14.
 za cie? Lecz kiedy mu przyшло duże swa grzechów
 mi żarąca ratować / iako w wielkim utrapieniu
 od wzdychania (co sam wyznawa) y serce mu Psal: 21.
 zwiedło, y język do warg przysychł, y uszy skłósta iako
 skorupa wyschła została. O przezacne Królestwo
 Polskie / iako w tym czasie wielki smutek przychodzi
 na cie? Widze że sie wypełniło co Dawid prze-
 powiedział : *Bóg gościniec uczynił ścieśce gniewu* Psal: 77.
swego. abowiem skryta sprawiedliwość Boża /
 która przeszłych czasów różne utrapienia / ścieśka
 do ciebie posłała / teraz aby wielkie wniesć mo-
 gło / gościniec rozprzestrzeniła ; które utrapienie
 iakie / y iako żalosne? wspominać / z Jeremiaśm
 mówi : *Śmierć wešla oknem, y wbieżawszy w pa-* Jerem: 9.

łace Krolewskie / Koństowna perle z Korony Kro-
 lestwa Polskiego wydarta: abowiem Prawnuká
 Krolewskiego / Wnuká Krolewskiego / Syná
 Krolewskiego / Bratá Krolewskiego / wšytkiey
 nazacnieyſzey Krwie Europeyſkiej pokrewnego
 porwála: á co žáłoſnieyſza / że nie drzwiami / cze-
 káiąc ſtároſci / ále oknem nieſpodzianie / przed cza-
 ſem Xiáżećiá Polskiego / ách Xiáżećiá / iednym
 ſłowem rzekł / Dziwowiſko Chrzeſćiáńſtwá por-
 wawſzy / ile z iego zacnych przymiotów / nie tylko
 Bráćiey / Sięſtrze / Pokrewnym / Senatorom /
 Bohátynom / ále wšytkiemu Chrzeſćiáńſkiemu
 ſwiátu / życie iego póćiechy czyniło: tyle zefćie nie-
 doyżrzále žáłoſci nábráwilo. Jáczym nie mówiac /
 ále wzdycháiąc rzec przydziej: O ſmierci okrutna /
 wiemy żeſ przedtym chomo chodziła / nierychło
 domy ludzkie nábiegáiąc: teraz nie wiem ktoć przy-
 robił ſkrzydła / żeſ we dwudzieſtu lat / do domu
 Krolewskiego przyleciála: Przynamniey miałáſ
 poczekáć / áby z tego ſwiatła owoc doyżrzáły mo-
 gła wyżrzec Wyżyzná: ále iáko widze záyżrzáłaſ /
 żeby iáko niegdy Alexándér Wielki Grekom / Per-
 ſom / Medom / y inſzym Monárchom uczynił / y
 ten náſ ALEXANDER doyżrzawſzy pod Kza-
 dem roſtropnie ſzeſliwym Náiaſnieyſzeg Krolá
 J. M. Pogánom / Odſzepieńcom / Wiárolom-
 com /

com/ y inſym Bożym/ Kościelnym/ pobożnoſci
 Chrzeſciańſkiej nieprzyiąznym / także nie wyrza-
 dził. Ja tedy wważając takie okrućieństwo śmier-
 ci i adowitey / trudno mam zgadnać przyczyny te-
 go iey poſtepu: bo iako z czarney chmury niewie-
 dzieć czy grad/ czy deſzcz na ziemię ſpádnie; tak ſa-
 dom ſkrytych Bożych trudno przeniſnać / y zgá-
 dnać. Czemu Bog dopuſcił śmierci/ nieżrzące to
 iábkko z drzewa życia doczeſnego zerwać: námie-
 nić tylko przyydzie / niektóre przyczyny przypomi-
 nając. Jednak nie powiem czego wy chcecie / bo
 wiem że ſiła ſłyſć chcecie/ ale to co zmoże/ bo má-
 ło tak w trudney rzeczy może: Lecz iako poſpolicie
 mówią; że ſiła ten powieǳa / ktory powieǳa co
 może: Ufam / że ieſli łáſká Boża da godnie po-
 wiedzieć co chce / będzie doſyć na włżenie ſmutku
 tak wielkiego. Sluchaycież tedy / á uo krotkoſć
 mowy wymie/ wy pilnym ſluchaniem náǳtawcie/
 proſząc Boga / ktorego ſpráwiedliwoſć iako nas
 záſmuciła / áby nas iego wſzechmocna łáſká rćie-
 była.

Zdáłoby ſie komu / że ná rozwiązanie tey tru-
 dnoſci/ doſyćby rzec; dla tego Bog niewczeſnie
 znoſi przezacne ludzic/ áby tym wkarat grzechy po-
 ſpolite/ y záraz zgube/ zgube kroleſtw bliſka przy-
 chodząca obwieſcił: bo iako iedno Lotá ſpráwiewie
 oliwea

Genef. 19.

- dliwego z Sodomy wywiedziono / ogień nieb
 sfi zaraz wšytko spalił; ták gdy ludzie potrzeb
 porywa / vpadkiem pewnym grozi. Dla teg
 Genesl: 7. Bog czasu potopu sam zámknął w Arce Noego
 áby widzac tonace / y ratunku woláiaczych w pe
 topie slyšac glosy / niechćiał przyczyna swoia
 Božey spráwiedliwosći hánować; ták y ludzie
 pobožne znosi/ áby swoia goraca modlitwa / kas
 rania grzešnych nie vprašáli. Ták niekiedy gro
 žił Jerozolimie: Wydrać poráadne, mežne, potrzebne
 Iſa: 3. ludzje. Což zá tym? nie trzeba tego powiedác/ bo
 wiemy do iákiego przyšło vpadku. Ale ia te przy
 czynę strážna miám: bo iáko ogniem ognia trus
 dno zágásić/ ták stráchem žalu vlžyc niepodobna.
 Sluchaymy inšey przyczyny / Ktora Martá
 Ioan: 11. witáiac Pána Jezusa/ wspomínála: Pánie, gdybys
 ty tu byl, Brát moy nie umarłby byl. iáko by rzec chćiał
 Ioan: 11. tá: Pánie/ ia wierze / żeš ty Żywot y Zmartwych
 wstanie: začym gdybys tu byl / niešmiálaby byla
 śmierć wniść do domu mego. Co tedy oná mo
 wila o bytnosći wedle osoby/ to ia o przytomno
 sći duchowney Božey mowie. Gdzie nie máš lás
 sfi Božey/ tám śmierć we drzwiách stoi/ iáko rze
 czono Kaimowi; y dla tego sam z pláčem mowił:
 Genesl: 4. Oto mie, Pánie, odrzucasz od siebie, začym každý mie zá
 bnie. Cicero žártuiac / wymawiał Diánnie že to
 ściol

Pogrzebowe.

ściół iey zgorzał / bo powieda że w ten czas domá
nie byłá / zabawiona pologiem Olumpiey / Kiedy
Alexándrá Wielkiego powiła : tak ia prawdziwie
mowie / że gdzie Bogá nie máś / tam śmierć pánu-
ie. A któż Bogá z dusze ludzkiey wypędza ? ię-
dnym słowem rzekę : Swawola. Bo tak pospo-
licie mówia : Nie śkacz / nie wtrzesniesz się : a iź swa-
wola z grzechu w grzech postákuie / dla tego też o
Swawolnikách nápisano : *Dni roskosnych záży-* Iob 21.
waiac , w oczu mgnienu do grobu , a zátym y do piekła
wskakują. A przeto Jozue słyżac z daleká wykrzy- Exod. 32.
kanie bálwochwálcow w tańcu około cielcá / ro-
zumiał że głos wojuiacych słyżal ; a słuźnie / bo
w onym tańcu swowolnym odpráwowála się
woyná z śmiercią / która ich siła mieczem sásies-
dzkim dla swewwoley pozábiiála ; ábowiem śmierć
ieśt tak mocna / że gdy swawolniká wymie zá nos-
gi / nie wydra go iey wśkręscy lekárze. A przeto do-
brze ieden powiedział / że nikt nie może prawdzie
wie obiecować długiego wieku / tylko sámá cno-
tá : bo w rekú ludzkich / iáko Pisino ś. mówi : *Zy-* Sap 4.
wot y śmierć postawiona ; to ieśt / ieśli będzie żył iáko
człowiek pobożny / dni tego zupełne beda ; ieśli iáko Psal 171.
swawolna bestya / krwie przelewcy pul wieku nazna- Psal 54.
czonego nie przeżyja. Dla tego dobrze Krol Da- 2. Reg 22.
wid názwál / onego wydzierce owieczki / że ieśt

B

mejem

6. Reg: 11. *możem śmierci: ábowiem iáko Dyras Dekret śmierci/ w liście nápisány/ w zánádrách niosł do Joábá; ták swowolník śmierć sobie przed czásem iedna. Prawdą to co Job powiedział/ że Bog termin y kres položyl, ktorego minąć nie może. O Job 14. bie / á czemuś nárzekaác mowil: Dni moje beda Job 17. skrocone? Odpowiada Dawid ná to: Tysrac lat Psal: 89. przed Bogiem iednym dnem zowiac. bo iáko Kácha mistrz/ z tysiacá vezyni iedno/ gdy cyphry pomáa že: ták swawola wtraca terminu/ y ze stá lat/ dziesieć y inniey vezyni; iáko sie stáło Anástazyusowi zlosliwemu Cesárzowi / ktoremu we snie stáło nawóby/ z lichby nápisánego wieku życia iego / iáko ták strážna osoba mowiac: Otoć czternaście lat ktoreś miał wyżyć/ máże/ bo zlosć twojá ná táké karánie zárobilá. co sie mu zisćilo/ bo piorunem orutnym byl zábity. A dla tegoż Káznodziejá Jerozolimski vpomina swowolnego: Nie czyní bezbożności, byś nie umárl czásu nie swego. Bowiem iáko Isa: 14. bogoboyrnemu Ezechiaszowi wieku cnotá przedlużyłá, ták Antyochowi wielá. Czemu? Sam wyznał a. Mach: 6. mowiac: Teraz wspominam iákom sílá zle^o nárobił. O swowolnicy/ Kóściolow gwałtownicy/ wydzieracy/ práwolamcy/ wolność społoyń ludziom psuóacy/ prágniécie wieku dlugieg? Sluchaycie Dawida: Niech sie ciebie zbrodnie nie trzymá: á karánie spráda.*

nie sprawiedliwości Bożej nie przyjdzie do domu twego.

Druga przyczyna od teyże Marty powie-
dżiana : Wiem o lezu, że Brat mój zmartwychwsta-
nie. Wiemy to dobrze wszyscy / że wszyscy po-
wstaniemy ; bo tak Kościół wyznawa : Wierze ciał-
ła zmartwychwstanie. Ale też Dawid napisał / że
niezbożni nie wstana na sąd Boży. Joia to praw- Psal: 8.
da : bo nie wstana żeby sędzili / co sprawiedliwi/
ktorym obiecano : *Bedziecie sędzić na Stolicach sa- Mach: 19.*
dzac dwanaście pokolenia Izraelskiego ; ale wstana /
żeby byli na sędzie potepieni. Nie wstana / aby ży-
li tak iako o pobożnych rzeczone : *Sprawiedliwi be- Sap: 5.*
da żyć na wieki ; ale wstana / żeby pomarli śmiercią Psal: 22.
niesmiertelna. bo iako głos Boży odlażył iasność
od ogniowego goraca w piekle / ktory pali / ale
nie świeci : tak od śmierci oddzielił śmiertelność /
żeby bezecnych ludzi morzyla / a na wieki nie vmo-
rzyla. Al słuźnie / bo ten ktory nadaremno wziął
duże / sprawiedliwie iako proznuiaacy będzie me-
kom wiecznym oddany : ten ktory bedac na vrze-
dzie / iadł / pił / nie żeby żyjac powinności dosyć
czynił / ale żył aby zżywiaiac swa wola plodził ;
słuźnie na potarm weżowi piekielnemu będzie
wyrzucony ; bo tak mu w Kaniu rzeczone : *Weżu, Sap: 19.*
bedzies żarł ziemię ? a żebyś wiedział ktora ? Te /
ktorey rzeczone : Ziemia iestes, y w ziemi bedzies Psal: 136.

obrocony. Ten ktory z wieźniami Bábilonſkimi
 powieſzał naczynia chwały Bożej po nierodzay-
 nych wierzbách; to ieſt / ktory niedbály o ſłuźbę
 Bożą / ſłuſznie bedzie od ognia pożarty: bo iáko
 — Łákonſkie mátki / gdy ſyny ſwe ná poboiowiſtku
 po ſkończeniu woyny do pogrzebu zbierály / y kto-
 rych z przodku ránnych nálaźly / iáko ſmiále ryce-
 rze ná rámionách do grobu odnoſily / ktorych záś
 z tylu obráżonych widziály / iáko niſzczemnych / y
 niegodnych pogrzebu / ná plácu pſom ná pókarim
 odchodziły: ták y człowiek niepożyteczny / w me-
 ſách ſłuſznie bedzie ponurzony. Ten ktory ymiał
 Koſciół gwałcić grzechámi: to ieſt duſze ſwa / ktora
 Ioan: 2. ieſt Koſciółem Bożym; burzyt / á przez pokutę wſkrze-
 ſić go niechćiał; ſłuſznie bedzie ſluchał onego ſtráś-
 Tob 14. ſnego Dekretu / ktorego żeby Job nie ſłyſzał / proſi
 — od Bogá / áby go w piekle zátáił przez on czas rá-
 czeý / niźli miał ſluchać tákiego wyroku. A to nie-
 ſzczéście wieczne ſkad przychodzi? z zepſowania
 obyczáiom. á zepſowanie ſkad? ze zlego towarzys-
 2. Cor: 5. ſtwá; bo iáko trochá kwáſu wſyſtko zákwáſa, ták zle-
 towarzysztwo odmienia człowieká ták dálece / iáko
 Joácim piſmo Jeremiaſhowe / ktorym go odwo-
 dził od złoſci / wrzucił w komin: ták y on przy-
 chodzi do ták wielkiey złoſci / że nie boiac ſie Bogá /
 y ludu nie wſtydáiác / z ſyná Bożego ſynem czár-
 towſkim

towskim sie sstaie. Otoż żeby cłowiek do tákley
 nie przybedł niedze / osobliwa opatrność Boża
 porywa go przed czasem z swiata / iako świadczy
 pisino : *Porwan jest, aby od złości swiatowey nie byl od-* Sap : 4.
mieniony. A nie darmo widział Amos śmierć z Amos 8.
 ofekta ; bo ona kiedy pospolitym sposobem przycho-
 dzi / iako ogrodnik trzesac drzewo / żrzale iablka
 zbiera ; tak y ona dożyżale ludzie chwyta : ale kiedy
 ofekta targa / y wedle wpodobania nieżrzale wry-
 wa ; tak y ona częstoć nie dorosłe zaymuie.
 Czego iey pozwalanie gniew / ale łaska Boża / kto-
 ra wymuie wieku doczesnego / aby przez zła odmi-
 ne / grzesznik nie wtracił wieczności. Co wiedząc
 świeci ludzie / prosili Boga mówiac : *Pragne bydz* Ad Phi-
rozwiązany, abym będąc wyzwolony z wiezienia śmier- lip : 1.
telności, mógł żyć z Chrystusem w wieczney radości. y kie-
 dy tákley łaski dostapili / z weselem dziekowali. Co
 znąc z mowy iednego męczennika / który ná plác
 wywiedziony / tak do łasci mowil : Skoro mi w- S. Chri-
 tnież głowę / oddayże ia prośbę / Sedziemu / który stophorá
 mie ná śmierć osadził / á dziekuy mu / że mie wy-
 wal Tyránowi swiatowemu / á oddał mie miło-
 sierdnemu Pánu niebieskiemu / który mi za te śmier-
 telna głowę / da w niebie nieśkazitelną.

Trzecia przyczyna / może sie powiedzieć tá : że to
 dopuścza Sedzia żywych y umarłych / dla nášej

náuki / ábysmy nie vsáli mlodosci / y nie zostawali
zlodziejymi Bożemi. A to iáko? Wiecie że miedzy
inßemi skárby / te dwa sobie samemu Bog zachow
alein 48. wal. Pierwszy Chwale; tak bowiem powiedział:
Chwały mey nie ustąpi drugiemu; y dla tego Bog
pyßnym sie sprzeciwia / ktory przed drugim grzes
chami vchodzi: pokazuiac / że z pyßnemi / ktorzy
sobie á nie Bogu wszystko przypisuiá / o chwale
swoá poiedyneł czyni. Dla tego każda sekta Heres
tycka / inż iest potępiona / o czym pisino mowi: Kro
ioan: 3. *nie wierzy, iuz iest potępiony; ábowiem swoy rozum*
wyßzey kládac niż náuke Boża / przeciwko Bożey
náuce / wymysly ná swiát podáie. Drugi skarb
Bogu zachowany iest / WIADOMOSC PRZYSŁYCH
Ad: 1. *CZASOW: y dla tego Apostolom pytáiacym sie o*
rzeczách przyßlych / powiedział: Nie wáßá rzecz wie-
dzieć o rzeczách, ktore w potomnym czasie dzieć sie máia.
ábowiem to Bog w swoiey zachował wiadomo-
sci. Przetoż kto sobie obiecuie iutrzeyßy dzien ży-
wotá / ten zlodzieiem Bożym iest: poniewaß Bog
ktory obiecal odpußczenie grzechow przez pokúte /
nie obiecal dnia iutrzeyßego do czynienia pokúty.
Ezech: 41. *Do tych tedy smierć ná tym Kátefálku siedzac /*
mowi: Pomni ná moy sad, bo com temu dziś uczyniá,
Job. *iutro uczynie tobie. Tey náuki kto vsłucha / bez po-*
chyby mowi z Jobem: Nie bede brał ná sie postáci
ludzkiey,

ludzkiej, bo niewiem iako bede dlugo na świecie. to
 jest / niechce iuż żyć iako gmin pospolity niedbale /
 obawiaiac sie / aby mie śmierć niegotowym nie
 zaścocyła / ponieważ napisano : *Iam was nazwał* ^{Psal: 31.}
Bogami ziemskimi, iednak niech was to nie ubespie-
 oza, bo pomrzecie iako ludzie : a przy tym przestrzegam,
 abyście nie upadli iako ieden z Kłazat. to jest / tak
 życie / żebyście umarli / nie iako Judaż ieden z
 Apostolow / to jest / żeby dla wielkiej swewoley /
 rozpacz w miłosierdziu Bożym was przy śmierci
 nie potepił.

O Chrześcianie / Boże daj to / abyśmy te na-
 uke wszyscy umieli / a młodości nie wśali / peronies
 byśmy siłą dobrego umieli. Kto proße / gniew
 Dawidow wśolysał przeciwko Absolonowi ? ^{2. Reg: 19.}
 Śmierć. bo skoro wślyżał od Chetwity : Wśyscy
 umieramy, y iako woda po ziemi, tak sie rozlewamy :
 zaraz mu przystępu wolnego do siebie pozwolit.
 Kto Egypcyanom poczynił rozdrobliwemi / że ^{Exod: 11.}
 bez wymowy wśytkich dostatkow / niewolnikom
 swoim / to jest Żydom / nápożyczáli ? Śmierć / ktor-
 ra w każdym domu pierworodnego sená ostr-
 kossa / iako Kwiát / ná ten czas podciela. Kto y te-
 raz Kłaztory święte pokutuiacemi nápełnia ?
 Śmierć / Ktora rádzi z Dawidem : Rzućcie sie do ^{Psal: 31.}
 pokutuiacego kárnia, aby Bog rozgniewany nie zatracił

- wasz drogi sprawiedliwej. Kto wzy / że y Korony /
y bertá / bogáctwá porzucáia ? Smierć / ktora
Math: mowi ; Coż człowiekowi pomoże mieć y wszystkie świat, á
duše utracić ? Kto hámuie ludzi od grzechu ?
Smierć ; ták bowiem obiecal Bog poſutuiacym:
Oſca 11. W powrozkách Adamowych póciagne ich do siebie : w
ktorych ? w tych / ktoremi byl Adam ſkrepowany.
Genef: 3. w Káiu / gdy mu rzeczo : Procheš , y w proch ſie
obrociš. iáko by rzekł / pámietáiac ná ſmierć / vchro-
niš ſie ſweywoley. A dla tego Sálomon dobrze
Ecl: 41. rzekł : O ſmierci , przyznawám ; że twoy ſad bárzo do-
bry ; bowiem wzyš wszystkie pobožnoſci. O Le-
leazarze Książciu Arynáſſkim bárzo pobożnym /
poſpolicie mowiono : Kto chce Książciá widzieć /
y z nim mówić / niechay go w ránách vſtrzyżowáo
nego Boga ſuka : ábowiem wſyſteſt w roznym
ſlamu / ná oſobnym mieyſcu fleczac / Mſti Páń-
ſkiey byl vropiony. A nie dziw / bo iáko mowi s.
Hieronym : Lachó ten wſytkie pogárdzi ſwiátos-
ne zabáwy / ktory o tym częſto myſli / że ſmierci
żaden ſie wydrzec nie może.

O ſmierci / ponieważes ty ták zacnym náuc-
ycielem / powiedzże nam dziś / proſzę / ieſli z tych
ktoreſiny wymienili / przyczyn / ieſt iáka / dla kto-
reyby ten przezacny Krolewie miał bydž ták młó-
do porwany ? ieſli ieſt : náuczże nas / ktora nape-
wniey

Deut: 32

oleiem y miodem być rozumieli. Prawdą to / że młodym ludziom nabożeństwo zda się przyćieższym / ale gdy się w nim zaprawia / nąd wszystko smakie smakuie : co się w nim pokazało / bo kiedy przy obecności K. J. M. Grob s. Patrona / Kzemielskicy / pobożne votum Najasnieyszego Rodzicą stawiali / tak rekomą swemi dźwigali / że inby robotnicy ciężarem vstrášení / ochoty iego pomocy ochoty do dźwigania wzięwszy / robote skończyli : a gdy go vpominano aby się wraźu strzegł / odpowiedział : Żadnego służbą Bożą nie wraźi. Znać było iego pobożność z modlitwy / bo często mawiał z Augustynem s. *lezu weś mi oczy, uszy, rece, weś wszystko, tylko mi serce zostaw, abym cie mógł szczerze milować.* A coż rzeczymy o iego ludzkości ? Sniem rzec / że iako Káligulá żyzył / aby wszystko Senat Rzymski miał iedne bycie / która wciażby / mogłby stogóść swą nasyćić bez prace. Tak przeciwnym sposobem Najasnieyszy ALEXANDER żyzył / aby wszystko Królestwo Polskie było iedną osobą / w ktoreyby wszystkim ludzkość swą lácnie pokazać mogł. A wspaniałość iego iakowa ? Iako ptaśka po głosie poznać / tak y po vrodzie człowieka. Kto go widział w zabawie Rycerskiej / w ktorey ćwiczenia nigdy nie opuszczał / zdał się iakoby był z Marsa vrodzony :
Kto

Kto widział nąd księgami siedzącego / iakoby
księgi z niego wyrosły / tak sie widziato. Zgola
nie rzekłby mu Wielki Alexander iako niekiedy
iednemu Pulkownikowi / ale niższemu Alex
randrem nazwanemu rzekł / gdy go wyjrzał ostrza
cego broń w ten czas / gdy iuż potrzeba następ
wala: *Abo imie odmień, abo obczaje.* Coż rzekł o i
go Fortunie? Philozoph ieden chwalac Philippa
Krola Macedonskiego / tym zamknal rzecz swoje:
Dosyćci na tym krolu, że masz syna Alexandrá. Do
syć masz y ty przeczacy ALEXANDRZE, żeś miasto
Fortuny miał cnote opiekunem; przez ktora zawo
zdy y wśedzie nowa Fortune iednales sobie: abo
wiem tak cie miłym y wśytkich czynila / iakoby
cie Fortuna sama wśty swemi wśytkim zalecala.

Zaczym wśyscy przyznac musimy / że ani
wtora przyczyna bydz może przedkiego zefcia iego /
aby miał kiedy światowa odmiána być zepsowa
ny / abowiem nie był z niego Kato powierzchu, a we
wnatrz Nero: ale y zewnatrz y powierzchu był zawsz
czyny Kato. to iest / niechcial widziánym tylko: ale isto
tna rzecz być Krolowskiego animusu synem. Nás
śladowal w tym Peryklesa Atenieńskiego / ktory
wdziwiał na sie Bate Krolowska / sam mawial
do siebie: *Pomni, o Perykles, że Grekom panujesz, ma
drym rozkazuiesz, wolnym ludziom prawo dajesz: także*

sie sprawuy, żebyś z rzadu twego nágány nie ponosił. Ták
 Náš miał to w sercu swym wyryto: ALEXAN-
 DER pomni jeś Kátholik, Syn Krolewski, Książę Pol-
 skie: stárayze sie ábyś dobrych, y Oyczyźnie pożytecznych,
 pánował, złyeh, y Polityka swawolna zepsowanych, chro-
 nił sie: nie z pochlebcow, ale ráczey z ksiąg obyczáiw
 przysloynych, iako z skárbnice dósięgał, proznowania sie
 wystrzegáł. Atorŷ vpomináníem tákím sie sstał, że
 kiedyby teraz Solon żył/ TRIPOD ábo Stolet Kos-
 tku nieośácowáne°/nie Jowiřowi iáko pierwey/
 ále ALEXANDROWI Nášennu/ pewnieby ośáco-
 wał. Abowiem iáko ieden Grecki Hetmán vmie-
 ráiac mówił: Nie prágne pochwały z tak wielu try-
 umphow, ktoryshem z zwyciesstwa nieprzyaciol dosta-
 wał: ále z tego że żaden z-mey przyczyny w żalobney sukni
 nie chodzil, zá času pánowania moiego: ták y Náš nie
 życzył sobie inřego zálecenia od ludzi / iedno že nie-
 komu škodzącym ále wřytkim pożytecznym bydź
 umiał. Záczym zysćilo mu sie co Duch s. obiecu-
 ie tákowym: Bedzie wesoly przy ostatniey godzinie: bo
 iáko serce Augustyná s. (o czym Hystorycy świáde-
 cza) gdy ná ie° Grobie Księgi od niego o tájemnicy
 Troyce przenaswietřey pisáne przy reliquiarzu w
 kretym serce iego zámknione chováia/potoża/dzi-
 wnie postać wesola po sobie vřázuie: ták y Náš
 przy śmierci/ Kápláńskie przypominánie z strony
 vřnoscí.

Współności w miłosierdziu Bożym z radością przy
 mówił/ dziękuiac Bogu za to/ że żył po Katholi
 ckę/ y życie swe po Katholicku kończył: przeto y
 przykładem Jakubá Pátryarchy sobie poczynął. Genes. 21.
 Abowiem iáko on wšytkie nádzienie obrony przeći
 wko okrucieństwu Brátá swego Ezego poklá
 dał w Messyaszu obiecánym, co (ná kámeniu od
 poczynáiac) w oney Drábinie niebieskiej Duchem
 Prorockim widział: Ták y Náš przy skonie ży
 ćia swego przećiwko okrutnym dušnym nieprzye
 iaciotom/ w Imieniu Páná Jezusowym (ktorego 1. Cor. 10.
 kámeniem y opoka zowie Apostoł) wšytkie ná
 dzieie pokládał/ bárzo często mowiac: lezu zmiłuy
 się nádemną: lezu nie bámietay moich nieprawoći, bo
 ty wiecey odpuścić, niż świat wšytek zgrzeszyć może. le
 zu, w ręce twote polecam duše grzeszną moją. Naświec
 śśa Márya, Rodzicielko Boga, nie opuścay mie, á ráduy
 przyczynátiwa moję z tym światem rozstanie. O przezas
 cny ALEXANDRZE, ktoryż Káchmištrz mogłby zli
 czyć twoie lzy? Kto wzdrhánia nabožne ktoreś.
 do wkrzyżowanego Boga/ pátrzac ná iego obraz/
 obracał zráchowácby umiał? Ktory Mowca
 może wymowić twoje żądze gorące do przyćcia
 naświećbnych Sákramentow? Kto wypisać / z
 iákim naboženstwem byty od ciebie przyiete? Jáś
 te oná pobožność ktora cie zrodziła / wychowáa

Sap: 10.

ła/ tá y času śmierci to spráwiła/ żebyć ná Epítáfium lastá Boża nápiśála: *Spráwiedliwego Pan prostym gościńcem prowadził, y ukázal mu królestwo Boże.*

Hebr: 19.

Job 17.

Co sie tycze trzeciey przyczyny: Nie zda mi sie/ áby nas dopiero teraz poczelá śmierć vczyć/ żebyś siny nie vsáli młodości / bowiem tá náuka iest / y dawna / y powŹeczna. Coż bowiem ná swiecie iest/ coby swoia skázitelnością nie miało nas náuczyć/co Apostól powiedział: *Statut spráwiedliwości Boskiej iest, że wszyscy raz umrzeć muszą?* A dla tego Job mowi: *Vkrocone beda dni moje, a nie mi pewnieyşego nie zostáć tylko sam grob.* Wşytkie bowiem rzeczy ná tym słowku vsundowane/ Podobno: bo kiedy spytáia: ten młodzienniec czy káplanem zostánie/ czy tá pánienká zá máż poydzie? ten syn Koronny bedzieli miłosnikiem Wcyszny? Nie może sie odpowiedzieć/ iedno/ Podobnoć bedzie. ále kiedy rzeka: ten Krol / tá Krolowa / Biskup/ Kycerz iesli umrze? iuż táM PODOBNO škodá mowić/ ále zgolá rzec: *Pewnie umrze.* A dla tegoż ták sílá Nauczycielow máiac / nie trzebá od śmierci náuczyć czekać. Ale y to przydáć moze/ że śmierć nie iest táka márnotráwczyna / żeby nas Statutu tego ná ták kóştownych Księgách / to iest / ná osobie Syná Krolewskiego vczyć miała / poniewáż ták sílá in

siła innych ksiażeń mamy / na których napisano /
 że nie własnego nie mamy / iedno iako Job mówi :
Z żywota matki, do żywota ziemię, to jest grobu, bydz
przyniesiony. Jednak abyśmy wiedzieli / co za przy-
 czynę tak przedkieru srogosci swej daie : Salomon
 za nie odpowiada mowiac : że w tey mierze wy-
 pełnił / co o niey Duch s. kazał napisać : *Mocna* Cant: 8.
tako śmierć miłość: iakoby chciał rzec / że takowey
mocy zażył nad młodością przezacnego ALE-
XANDRA z miłości / chcąc bowiem żeby iego
pamiętką nigdy nie umierał / wyrzł ją w
sercu Królestwa Polskiego / zaostrzywszy za-
dzę / ktoraby często wspominając mowił : O
bodayżeby tak predko nie umierał ! o iakążby to pocie-
cha wielka Koronie za czasem była , wielka nadzieja u-
padła śmiercią iego. A słusnie : bo ktoż mógł in-
 czej rzec / patrząc na iego w młodym wieku stare oby-
 czaje ? Szczęśliwymby ten był / ktoraby dożył za-
 łyh doczekał lat iego / wyjrzałby bowiem w iego
 osobie / to czego trudno znaleźć w obcych króciach.
 Smiele mowie / że kiedyby przyšlo z ludzi pier-
 ścień Rzadu Politycznego robić / miasto kamienia
 drogiego / słusnieby był w ten pierścień ALEXAN-
 DER wprawiony / gdyż iako o Achillesie do tych
 czas sporka nieuspokoiona : Czy Achilles żywy / czy
 od Apellesa wykonterfietowany / czy od Homer-
 rusa o-

rusá opisaný ma bydz bárzciey pochwalony : ták
 przeznaczony ALEXANDER, czy z wrody wedle ciała,
 czy z dobroci wedle dusze, czy z pobożney śmierci chwale-
 bneyssym ma bydz nazwany? trudno zgadnąć. Przypa-
 dam tedy ja ná te przyczyny powieścić / bo nie
 tylko w Oyczyźnie / lecz y zá gránicami żalu pełno.
 Ale y tá náša posługa dosyć żałostna / żal swoymy
 świadcza / y kiedybysiny nie wiedzieli / że Duchś.
 do nas mowi: Nie trapićie sie frásunkiem że vo-
 márt / ráczey pátrzyć iáko szczęśliwie vmárt: abo-
 wiem sprawiedliwy choćby był śmierciá predka porwa-
 ny, w ochłodzie żyć będzie: perwieby nie rychło ten żal
 był włożony. Zchowaymy go tedy ná czas inny/
 ponieważ bysiny naybárzciey żalowali / doskonále
 nie wyżałuiemy. Przetoż ja kończac imieniem wás-
 bym mowie: Idźże iuż Naiásnieyßy ALEXAN-
 DRZE do grobu ciemnego / nádzieio Koronna /
 ozdobo Domu Krolewskiego / wciecho wßyßkich
 co cie ználi. Idź do grobu Rodzicom swych kro-
 rzy cie czekaia / áby iákoś ich światobliwym wy-
 chowaniem w pobożności był wycwiczony / ták
 z nimi spólnie nagrodę cnego życia w Krolestwie
 niebieskim otrzymał. A my żegnając cie mowie-
 my: Opuśćzaj Oyczyznę / ále nie opuśćzaj zá iey
 potrzeby przyczyniać sie w niebie. Opuśćzaj Nai-
 ásnieyßego Krolá / iáko Oycá drugiego / ále proś
 zań áby

Sup: 4.

Jan aby Boska pomocą ratowany / nieprzyjaćio-
 ly Boże y Oyczyzny gromił fortunnie. Opuśćzaś
 Naiásnięysze Rodzone twoie / ále prosz za nie / żeby
 krotkość życia twego / długim wiekiem była im
 nagrodzona. Opuśćzaś Naiásnięyszą Krolewnę
 siostrę twoie / ktora iáko Synogárlicá wzdychá-
 niem śmierci twoie oplákuie / ále prosi aby lzy z
 oczu iey pociecha Boska byty otárte. Opuśćzaś
 Senatory / Bohátyry / y inše Krolestwá tego o-
 bywátele : ále pros aby Bog miłość ku Oyczyźnie
 w ich sercach rozjarzał. Opuśćzaś Káplany / kto-
 ryches záwŕŕe przystoynym śánowaniem nie wpo-
 sledzał / y kóścielne vrázy zá swojeś poczytał : te-
 raz prosz za nimi / aby przewaŕna láska K. J. M.
 byli od złości świátowey bronieni. Przetoŕ zále-
 cáiac cie Krolowi nád krolmi / przy świetym O-
 tarzu / mowiemy : O Jezu nasłodŕy / ktoryś ży-
 iac ná świećie / oświadczał miłosierdzie swe mo-
 wiac : *Nie przyśedlem wzywáć spráwiedliwych , ále* Math. 9.
grześnych. y wzywáiac ich mowiles : Podŕćie do
mnie wszyscy obćiaŕzeni grzechámi , ia was ochłodŕa. y
wiŕiac ná Krzyŕu / nappierwŕŕe słowo twoe bylo :
Oycze odpusć im. A to Náśŕ przezacny ALEXANDER Math. 11.
od ciebie przez śmierć záwolány / iesli ieŕŕe co
dłuŕen twoey spráwiedliwości / poniewaŕ duŕá
ma bydŕ wŕŕeká piekna , y zmázy nie máiacá , chceli Cant. 4.
 D bydŕ

bydź wpuſzczona do niebá / poſtornym ſercem ciele
 bie / przez ſámego ciebie / proſimy / ábyś dopuſcił
 miłoſierdziu wziąć z ran troych naſwietłych kro-
 ple doſyćczynienia nadrozſzkej matki twoiej / Ktora
 zań zapłaciwſzy / wwolniony od wſytkich dłu-
 gow / y do wiecznego odpoczynku był przyięty.
 Idźże już o Kſiaże Wiaſniſzneyſze od oczu naſzych /
 ále iednak nie od pámieci : ábowiem przy Oltarzu
 Bożym imienia twego nie zapomniemy : wiemy
 to / żeś krótko wprowadził Wyczyznie / ále długo
 ſławie żył ; zaczął żyć / żebyś w niebie w wie-
 czności odpoczywał / Ktorą wiek wſrocony /
 radoſcią nagrodzi nieśmiertelna.

A M E N.

et
cil
co
ora
lus
ty.
ch/
zu
ny
go
ico

